

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΗΜΕΡΙΔΑΣ
«ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΜΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
ΟΜΑΔΕΣ

Αναζητώντας την εφαρμογή στην πράξη των συνταγματικά
κατοχυρωμένων δικαιωμάτων μέσα από την εμπειρία ενός χρόνου
εφαρμογής του προγράμματος δωρεάν νομικής βοήθειας «ΣΥΜ-
ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ»

Με μεγάλη επιτυχία έλαβε χώρα την Παρασκευή 19 Δεκεμβρίου 2014 ώρα 9.30 π.μ. στο Συνεδριακό Κέντρο της Τράπεζας Πειραιώς στην οδό Κατούνη 12-14 (περιοχή Λαδάδικα), η πρώτη ημερίδα του Προγράμματος ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ της ΑΡΣΙΣ μετά την ολοκλήρωση του πρώτου χρόνου λειτουργίας του.

Στόχος της ημερίδας ήταν αφενός η σύνοψη της εμπειρίας, ο απολογισμός και η εξαγωγή συμπερασμάτων ενός χρόνου λειτουργίας και αφετέρου η διαβούλευση, η συνεργασία και η προώθηση υποθέσεων ευρύτερου νομικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος στο άμεσο μέλλον.

Η ημερίδα ξεκίνησε με τον χαιρετισμό του Χάρη Αηδονόπουλου, Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Συνοχής και Αλληλεγγύης, της Καλυψούς Γούλα, Αντιδημάρχου Κοινωνικής Πολιτικής, της Ρωξάνης Κωστατζίκη, εκπροσώπου του Δικηγορικού Συλλόγου, της Nasia Hussain, Director OSFIFE, Initiative for Europe, οι οποίοι χαιρέτισαν την προσπάθεια των συντελεστών του Προγράμματος και ευχήθηκαν επιτυχία στις εργασίες της Ημερίδας.

Το πρόγραμμα της Ημερίδας προχώρησε με την Κεντρική Ομιλία του Simon Cox, δικηγόρου Λονδίνου με ειδίκευση στο Δίκαιο Αλλοδαπών, στο Open Society Justice Initiative, με θέμα «Νομική Συμπαράσταση σε Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες – Η Ευρωπαϊκή Εμπειρία».

Στη συνέχεια έλαβε χώρα η ομιλία των δικηγόρων του Προγράμματος ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ, Θωμά Χαραλαμπίδη και της Ελένης Τσαουσάκου με θέμα: Απολογισμός και Συμπεράσματα ενός Χρόνου Λειτουργίας μετά την οποία ακολούθησε συζήτηση.

Στην ομιλία τους αυτή παρουσίασαν εν συντομία τη δομή και στελέχωση της Νομικής Υπηρεσίας του Προγράμματος ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ, τα πρόσωπα που συνεπικουρούν το έργο της, τη διαδικασία και τα κριτήρια υποδοχής των επωφελούμενων από το Πρόγραμμα ατόμων. Ιδιαίτερη και εκτενέστερη αναφορά έγινε στα κενά του συστήματος Νομικής Βοήθειας του ν. 3226/2004, το οποίο χαρακτηρίστηκε ανελαστικό και τυπολατρικό και τονίσθηκε ότι βασικός σκοπός του Προγράμματος υπήρξε η νομική κάλυψη και συμπαράσταση σε άτομα, τα οποία άλλως δεν θα είχαν καμία πρόσβαση σε νομική συμβουλή και πρόσβαση στη Δικαιοσύνη. Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, νέο-άποροι, επιχειρηματίες που αδυνατούν να κλείσουν τις επιχειρήσεις τους και να απολαύσουν οποιαδήποτε κρατική παροχή, πολύτεκνοι που λόγω φορολογικών τεκμηρίων εκφεύγουν της κρατικής νομικής βοήθειας, αλλά και αλλοδαποί που δεν διαθέτουν νομιμότητα παραμονής στη χώρα αποτέλεσαν τον κύριο όγκο των εξυπηρετούμενων ατόμων.

Όσον αφορά τα νομικά ζητήματα που αντιμετώπισε η Νομική Ομάδα του προγράμματος, αυτά ποίκιλλαν: Από αιτήματα κυρίως νομιμοποίησης λόγω λήξης αδειών παραμονής είχαν οι αλλοδαποί, ενώ οι Έλληνες

επωφελούμενοι είχαν μία ποικιλία αιτημάτων, αιτούμενοι να ρυθμίσουν τα τραπεζικά τους χρέη μέσω του Νόμου 3869/2010, σε ποσοστό 11%, να παρέμβει η Νομική Υπηρεσία δικαστικά σε κάποιο οικογενειακό τους πρόβλημα σε ποσοστό ομοίως 11%, να μεσολαβήσει για την διευθέτηση των αιτημάτων τους ενώπιον των Διοικητικών Αρχών και Υπηρεσιών, όπως η Πρόνοια, τα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας, το ΙΚΑ, οι Εφορίες και τα ασφαλιστικά Ταμεία, κατά ποσοστό 13%, ενώ δεν έλειψαν και αιτήματα που αφορούσαν διαφορές Εμπορικού Δικαίου, Κληρονομικού, Εμπραγμάτου και Εργατικού.

Ένα επίσης μεγάλο κομμάτι των εξυπηρετούμενων αλλοδαπών ατόμων που προσήλθαν και ζήτησαν τη νομική αρωγή, ανήκε στην ευπαθή και πλέον πολυπληθή ομάδα των αιτούντων άσυλο. Άνθρωποι που κατέφθασαν στη χώρα μας από εμπόλεμες περιοχές του πλανήτη (Συρία, Αφγανιστάν, Σουδάν, Νιγηρία κλπ) και οι οποίοι αναμένουν επί έτη την κρίση της Πολιτείας για την αίτηση ασύλου που έχουν υποβάλλει. Οι άνθρωποι αυτοί είτε προσέρχονται σε μας για να προσβάλλουν απορριπτικές αποφάσεις επί των αιτήσεών τους, είτε απευθύνονται για να ζητήσουν την συμβουλή και συνδρομή της Υπηρεσίας, ώστε να ενημερωθούν για τα δικαιώματά τους. Κυρίαρχο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι αιτούντες άσυλο, το γεγονός ότι δεν τους χορηγείται άδεια εργασίας, ώστε να μπορέσουν νόμιμα να εργαστούν στην Ελλάδα, ενώ παράλληλα τους απαγορεύεται και να φύγουν από τη χώρα μέχρι να εκδοθεί απόφαση επί της αίτησής τους.

Τονίσθηκε επίσης ότι η Νομική Υπηρεσία ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ, διενεργεί είτε μεταβάσεις και διαμεσολαβήσεις στις Αρχές και τους φορείς, συχνά καταφεύγει και στην δικαστηριακή εκπροσώπηση των επωφελουμένων μας. Σε αριθμούς, κατά το α' εννιάμηνο λειτουργίας της Υπηρεσίας οι συντελεστές της προέβησαν σε 272 επισκέψεις σε φορείς, σε 121 προσπάθειες απευθείας διαμεσολάβησης και σε 122 δικαστικές ενέργειες είτε ενώπιον Δικαστικών Αρχών είτε ενώπιον Διοικητικών Αρχών που όμως έχουν δικανικό χαρακτήρα (πχ ενδικοφανείς προσφυγές, αιτήσεις θεραπείας, ενστάσεις). Αναφέρθηκαν δε και χαρακτηριστικές περιπτώσεις νομικών επιτυχιών της εν λόγω Υπηρεσίας.

Η εισήγηση έκλεισε με την διαπίστωση ότι πρόκειται για ένα καινοτόμο και φιλόδοξο πρόγραμμα που ήρθε για να μείνει και να προσφέρει σημαντικά στον κοινωνικό ιστό της πόλης. Στόχος όλων όσοι δουλεύουν σε αυτό είναι να συνεχίσουν να προσφέρουν, πάντα σε συνεργασία με τους φορείς της πόλης αλλά και της Πολιτείας εν γένει, ώστε όλοι μαζί να άρουν τις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, τα νομοθετικά κενά και παραλείψεις του νομοθέτη και να αγωνιστούν από τη θέση και το λειτούργημα του δικηγόρου για τη βελτίωση της θέσης του πολίτη, αλλά και κάθε ατόμου που έχει την ανάγκη νομικής συμπαράστασης και αλληλεγγύης με γνώμονα την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Μετά την απολογιστική ομιλία των συντελεστών του Προγράμματος ακολούθησε το πρώτο Πάνελ με θέμα «Οικονομική κρίση και νομική βοήθεια: Όψεις και δεδομένα της σύγχρονης πραγματικότητας», το οποίο ξεκίνησε με την ομιλία του Χρήστου Παπαστυλιανού, Επίκουρου Καθηγητή Συνταγματικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας Κύπρου με θέμα «Το δικαίωμα δικαστικής προστασίας σε καιρούς οικονομικής κρίσης: η διαπλοκή ουσιαστικών δικαιωμάτων και δικαιωμάτων στη διαδικασία», την ομιλία του Ανδρέα Τάκη, Επίκουρου Καθηγητή Φιλοσοφίας του Δικαίου στο Τμήμα Νομικής ΑΠΘ και την ομιλία του Αντώνη Σπάθη, δικηγόρου Θεσσαλονίκης, μέλους της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, με θέμα «Στόχοι και στρατηγικές των προγραμμάτων νομικής βοήθειας σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες».

Στο δεύτερο Πάνελ με θέμα: «Συνηγορία και διαμεσολάβηση για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων ατόμων από ευπαθείς κοινωνικά ομάδες» μίλησε ο Ιάκωβος Μαθιουδάκης, Λέκτορας Διοικητικού Δικαίου στο Τμήμα Νομικής ΑΠΘ με θέμα «Οι διοικητικές προσφυγές σήμερα», ο Ευτύχης Φυτράκης, Διδάκτωρ Νομικής, Ειδικός Επιστήμονας στον Συνήγορο του Πολίτη, με θέμα «Τα δικαιώματα των ψυχικά ασθενών: ένα παράδειγμα θεωρίας χωρίς πράξη». Στο δεύτερο πάνελ παρενέβη ο Νίκος Παρασκευόπουλος, Καθηγητής Ποινικού Δικαίου στο Τμήμα Νομικής ΑΠΘ, «Παιχνίδια με τις λέξεις»,

Στο 3^ο Πάνελ Ομιλητών με θέμα Ανήλικοι αλλοδαποί: Νομικά και πραγματικά εμπόδια στην ενάσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους ομιλητές ήταν ο Κώστας Τσιτσελίκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Δικαίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Τμήμα Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών Παν/μίου Μακεδονίας, με θέμα «Η αλλοδαπότητα ως φίλτρο στην άσκηση των δικαιωμάτων» και η Ζωή Παπασιώπη-Πασιά: Ομότιμη Καθηγήτρια Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου Τμήματος Νομικής ΑΠΘ, «Πρόσβαση της 2^{ης} γενιάς ανηλίκων μεταναστών στην ελληνική ιθαγένεια. Παλινδρομήσεις και προοπτικές» και ο Γιώργος Μόσχος, Συνήγορος του Πολίτη για τα Δικαιώματα του Παιδιού, με θέμα «Παρεμβάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη/Συνηγόρου του Παιδιού για την άσκηση των δικαιωμάτων των αλλοδαπών ανηλίκων».

Το ετερόκλητο κοινό, το οποίο αποτελούνταν από μάχιμους δικηγόρους, θεωρητικούς της νομικής, κοινωνικούς επιστήμονες και λειτουργούς, εκπροσώπους των Δικαστικών, Αστυνομικών Αρχών, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Εκπαίδευσης, Νοσοκομείων και διαφόρων άλλων φορέων είχε την ευκαιρία μετά από την λήξη κάθε πάνελ να υποβάλει ερωτήματα στους ομιλητές αναφορικά με νομικά και κοινωνικά προβλήματα.

Κατά κοινή παραδοχή όλων των συμμετεχόντων η πρώτη αυτή διοργάνωση από την ΑΡΣΙΣ ήταν άριστη και οι εμπειρίες που μοιράστηκαν οι συμμετέχοντες, καθώς και τα συμπεράσματα που εξήχθησαν συνέβαλαν στην σύνδεση της δικηγορικής πράξης με την νομική θεωρία διαμορφώνοντας ένα σημείο αναφοράς για το μέλλον.